

Χάιντεγκερ George Steiner



Απόσπασμα:

“Εκείνο το απόγευμα δοκίμασα την πρώτη παράγραφο του *Sein und Zeit* (Είναι και Χρόνος). Δεν κατάφερα να συλλάβω ούτε καν την πιο σύντομη, την εκ πρώτης όψεως πιο σπρωτή πρόταση. Ο σφράβιλος όμως γύριζε, η ανεξάρτητη νύξη ενός κόσμου που το βάθος του ήταν για μένα νέο. Ορκίστηκα να προσπαθήσω ξανά και ξανά”.

Με αυτό τον τρόπο ο George Steiner περιγράφει την πρώτη του συνάντηση με τον φιλοσοφικό σγκόλιθο που ονομάζεται Χάιντεγκερ, κατά την περίοδο που, νεαρός φοιτητής στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου, παρακολουθούσε το σεμινάριο του Leo Strauss, στις αρχές της δεκαετίας του 1950. Η απορρόηση για πολλούς έληξε που ασκούσε η φιλοσοφία του Χάιντεγκερ στον Steiner, κυρίως λόγω της εβραϊκής καταγωγής του, συνεχίστηκε σε όλη τη διάρκεια της συγγραφικής του πορείας και βρήκε τη συστηματική της διατύπωση σε ένα περιεκτικό κριτικό δοκίμιο που δημοσίευσε το 1978.

Πολλά είναι αυτά που, κατά τον Steiner, μαρτυρούν το φιλο-

σοφικό μέγεθος του Γερμανού στοχαστή: η άσκησή του στο πεδίο της εντατικής σκέψης του είναι και της γλώσσας, αλλά και η πίστη του στη δράση της σκέψης. Παράλληλα, ο Steiner αναγνωρίζει στον Χάιντεγκερ έναν μοναδικής δύναμης “ανθρωπισμό”, που ενέπνευσε την επιστήμη και τη φιλοσοφία του 20ού αιώνα, αλλά και μια κριτική ικανότητα να προβλέψει τις προκλήσεις της εποχής μας, με κυριότερη αυτήν της πλανητικής κυριαρχίας της τεχνολογίας.

Εντούτοις, ο Steiner δέχεται ότι τίποτα δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη σιωπή του Χάιντεγκερ για τα εγκλήματα του ναζισμού και το Άουσβιτς. Η “περίπτωση Χάιντεγκερ” ερμηνεύεται κατ’ αυτόν μέσα από την εκλεκτική συγγένεια, η οποία αφορμάται ήδη από τον Πλάτωνα, ανάμεσα στη φιλοσοφία και στον δεσποτισμό. Ο George Steiner, δοκιμιογράφος και θεωρητικός της λογοτεχνίας, δίδαξε Αγγλική και Συγκριτική Λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης.

Εκδόσεις Πατάκι,
Μτφρ.: Ασμήνια Κραβαντά.